

- 03-09-2018 Ledencontactvergadering. Aanvang 20.00 uur bij Kroko Multipunt Heerenweg 42, IJhorst. Presentatie Janny Niehoff "Roemenië".
- 01-10-2018 Ledencontactvergadering. Aanvang 20.00 uur bij Kroko Multipunt Heerenweg 42, IJhorst. Presentatie Nico Arkes, SBB. "Bijen".
- 05-11-2018 Ledencontactvergadering. Aanvang 20.00 uur bij Kroko Multipunt Heerenweg 42, IJhorst.

JEUGDAGENDA

- 30-06-2018 Reisje vogelpark Ruinen, populatie Nederlandse weide- en wadvogels en Bezoekerscentrum Dwingelderveld in Ruinen. waar verschillende mooie activiteiten zijn. Bij dit uitje willen we met eigen auto's gaan. Als er ouders zijn, die zo'n dag eens mee willen maken en wel willen rijden, dan zijn we daar erg blij mee. We vertrekken 's morgens om 9.15 uur en we zijn ongeveer 16.30 uur weer in Staphorst. Kosten leden € 10 en niet-leden € 15. Opgeven voor 19 mei.
- 22-09-2018 Heidezuivering. Plaats en tijd worden nog bekend gemaakt.
- 13-10-2018 Timmermiddag. Inforuimte Staatsbosbeheer aan de Vijverweg 5, Punthorst. Opgeven voor 3 oktober. Aanvang 13.30. Niet-leden betalen € 2,50.
- 03-11-2018 Natuurwerkdag. Opgeven kan bij Staatsbosbeheer of bij een van onze jeugd contactadressen voor 30 oktober.
- 17-11-2018 Speurtocht, bij slecht weer een programma binnen. Inforuimte Staatsbosbeheer aan de Vijverweg 5, Punthorst. Aanvang 13.30. Niet-leden betalen € 1,00

2019

- 12-01-2019 Spel / film / quiz. Utdelen nieuwe programma's. Inforuimte Staatsbosbeheer aan de Vijverweg 5, Punthorst. Aanvang 13.30 uur. Niet-leden betalen € 1,00.

JEUGDHOEKJE

Uilen en uilenballen.

Zaterdag 17 Februari was er een mooie middag voor de jeugd.

Arnold Lassche en Mark Meulman kwamen ons wat vertellen over uilen.

Er waren 28 kinderen aanwezig dus een mooie opkomst.

Er werd uitvoerig over de uilen verteld. Met name over de ogen en oren en het draaien van de kop, die kan dat tot 270 graden.

In Europa leven 13 soorten uilen, waarvan in Nederland 6. De grootste hiervan is de Oehoe. Deze uil komt met name in Limburg voor.

Hierna werd er uitleg gegeven over de verschillende uilen met mooie filmpjes erbij.

Nadat er een glaasje ranja was gedronken konden ze de door Arnold en Mark meegenomen uilenballen uitpluizen en onderzoeken wat er aan botjes en schedeltjes inzat .

Dit vonden de kinderen erg interessant. We kunnen dan ook samen met de jeugd terugzien op een geslaagde en leerzame middag.

Vleermuizen.

Zaterdagmiddag 31 maart kwam Theo Douma ons iets vertellen over vleermuizen. Hierbij waren 25 kinderen aanwezig en 2 moeders.

Na een inleiding over de vleermuizen in het algemeen werd er een film vertoond en werd er gesproken over de Rosse vleermuis, watervleermuis enz.

Ook was er uitgebreid overleg over de leefwijze, oriëntatie en jachtmethode.

Nadat er diverse vragen gesteld en beantwoord waren, werd er wat gedronken. Hierna ging men het bos in om in een paar vleermuiskasten te kijken.

Bij het plaatsen van een kast is het beter om meerdere kasten bij elkaar te hangen ongeveer 4 meter hoog in verschillende windrichtingen, zodat de vleermuizen kunnen verhuizen.

In de kasten werden Dwergvleermuizen en Rosse vleermuizen aangetroffen.

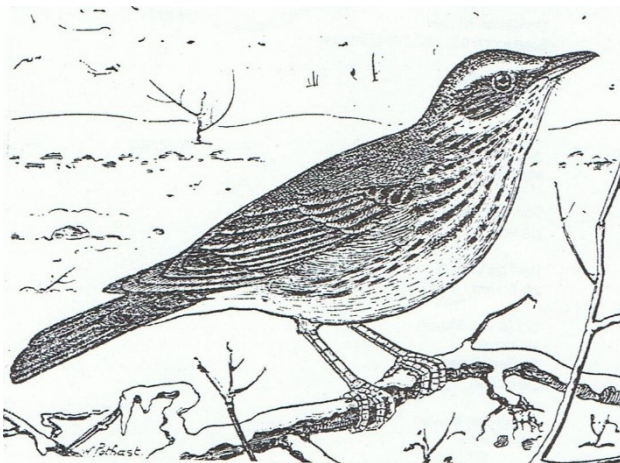
Dit was weer een mooie en leerzame middag voor de jeugd .

Namens de Jeugdwerkgroep "Weer of geen Weer", J. Vos

VELDWAARNEMINGEN

Datum	Soort:	Plaats:	Waarnemer(s)
Vogels:			
11-02-2018	IJsvogel	IJhorst, Bomertswijk	Jakob Eissen
18-02-2018	Kruisbek ± 20 stuks	IJhorst, Carstenbos	Fam. van Lubek
Winter 2018	Appelvink 2 à 3 stuks Groenling 15 à 20 ex. Sijs (4 exempl.) Keep Goudvink Zwarte mees Koperwiek	IJhorst, Heuvellaan 2	Fam. van Lubek

Datum	Soort:	Plaats:	Waarnemer(s)
27-02-2018	Goudhaan	IJhorst, Heerenweg 18a	Fam. Muller
27-02-2018	Staartmees (aan het nestelen)	IJhorst, Heerenweg 18a	Fam. Muller
28-02-2018	Kramsvogel	IJhorst, diverse locaties in wisselende groepen	Fam. van Lubek Klaasje Gruppen Jaap Padding Harry van Wijk
03-03-2018	Appelvink	IJhorst, Sparrenlaan 32	Fam. Rolleman

04-03-2018	Ransuil (2 exempl)	IJhorst, Witte Bergen	Fam. Rolleman
Week 09, 2018	groep putters; 50 ex. - 2 staartmeesjes - 1 kramsvogel - 1 koperwiek - 1 keep - 8 sijsjes	Rouveen, ORW 167	Henk en Germa Veldman.
09-03-2018	Grote Barmsijs 3 ex.	Staphorst, Schempersef	Jan Huls
09-03-2018	Groene Specht	IJhorst, Heerenweg 18a	Fam. Muller
13-03-2018	Staartmees 2 exempl.	Staphorst, Costersland	Fam. Timmer

Datum	Soort:	Plaats:	Waarnemer(s)
15-03-2018	Rode Wouw	Avereest, achter de kerk	Bert Bernardus
19-03-2018	Rode Wouw 2 ex.	Boswachterij. Staphorst, Ganzeplas	Bert Bernardus

25-03-2018	Tjiftjaf (gehoord)	IJhorst, Heerenweg, t.h.v. J. Roorda	Harry van Wijk
Maart 2018	Keep 3 exempl. Appelvink 2 exempl.	IJhorst, Veldhuisweg	Noor Gietema
01-04-2018	Ransuil (roepend)	IJhorst, Poeleweg	Bert Bernardus
04-04-2018	Appelvink	IJhorst, Heerenweg 19	Fam. M. van der Jagt
05-04-2018	Zwartkop Tjiftjaf	IJhorst, Heuvellaan	Fam. van Lubek
11-04-2018	Appelvink (2 exempl)	IJhorst, Dennenlaan	Harry, Jaap en fam. Vos
12-04-2018	Bonte vliegenvanger	IJhorst, Tissingbos	Harry van Wijk
14-04-2018	Bonte vliegenvanger	Bosw. Staphorst, vak 30	Nestkastgroep Rolleman

Datum	Soort:	Plaats:	Waarnemer(s)
19-4-2018	Huiszwaluw (overvliegend)	IJhorst, Heuvellaan	Fam. van Lubek
20-04-2018	Keep	IJhorst, Heuvellaan 2	Fam. van Lubek
27-04-2018	Koekoek (gehoord)	IJhorst, De Vledders	Fam. van Lubek
Mei	Roodborsttapuit † (Gepakt door kat)	IJhorst, Heerenweg Kroko	Greetje en Eric Kroonenburg
07-05-2018	Roodborsttapuit Graspieper	IJhorst, De Vledders	Jaap Huiskes
13-05-2018	Wielewaal (3 ex.)	Balkbrug, Nieuwedijk / Hoofdweg	Jaap Huiskes
14-05-2018	Gele Kwikstaarten	Keppelweg Hoogdweg Luttenoeverweg	Jaap Huiskes
14 mei	Veldleeuwerik	Luttenoeverweg	Jaap Huiskes
Vlinders:			
06-03-2018	Citroenvlinder	IJhorst, Sparrenlaan 32	Evert Rolleman
07-03-2018	Citroenvlinder	IJhorst, De Vledders	Gerrit Stapel
12-03-2018	Citroenvlinder meerdere exemplaren	Staphorst, Costersland	Gerrit Jan Timmer
19-04-2018	Oranjetipje	IJhorst, Heuvellaan 2	Fam. Van Lubek
23-04-2018	Bonte Zandoog 2 x	Bosw. Staphost, vak 50	Harry van Wijk
07-05-2018	Hagedoornvlinder	IJhorst, Heerenweg Kroko	Bezoekers lcv
Paddestoelen:			
10-03-2018	Aardster ± 5 exempl.	IJhorst, Heerenweg 18a	Fam. Muller
Zoogdieren:			
18-04-2018	Wezel (in de huiskamer)	IJhorst, Heuvellaan 2	Fam. Van Lubek

Beste Harry,

Op 6 Mei jl. riep een Koekoek (man) enkele minuten vanaf 18.15 uur. Na wat stilte begon hij weer vanaf 18.30 uur te roepen.

Dit alles vanuit de uiterste Noord/Oosthoek van mijn tuin in het Veldhuispark. Andere jaren antwoordt een vrouwtje met haar speciale "borrelende" geluid. Deze keer heb ik haar niet gehoord...Na deze avond kwam hij niet meer roepen. Ik wacht nog op een "herhaling", maar of dat gebeurt ?

Op 7 Mei jl. om 05.15 uur begon een Spotvogelman aan z'n uitgebreide zang repertoire. Dit duurde zo'n 20 minuten met 3 korte tussenstops. Ook deze soort heb ik daarna nog niet opnieuw gehoord. Wat hem betreft, hoop ik ook nog op een herhaling.

Vanaf 9 Mei jl. zingt man Grasmus elke dag en vele malen per dag z'n –m.i. krassende-liedje vanuit de struiken langs mijn houtwal. Dat wordt misschien wat, net als de voorafgaande jaren.

Tot mijn verbazing verlieten op 9 Mei jl. ook nog 5 jonge Ringmussen hun nestkast, terwijl in de andere Nestkasten met

Ringmussen nog druk gevoerd wordt, ook vandaag nog = 12 Mei.

Het is heel leuk momenteel met alle bezoekers en "broeders" in kasten ,struiken en bomen hier.

Tot een volgende email met wat meldingen.

Groeten van Noor Gietema

OVERZICHT VAN TERUGGEMELDE GERINGDE VOGELS UIT DE REGIO

RINGGEGEVENS							
Ringnr.	Ring- datum	R	Soort	Gsl.	Leeftijd	Plaats	Referentie
3716746	31-05-14	P	Torenvalk	V	Nestjong, niet vliegvlug	Boornzwaag, 2e Pontdijk	D. J. Venema
5449449	6-06-12	1	Kerkuil	O	Nestjong, niet vliegvlug	Ruinerwold, Dr. Larijweg 60	onbekend
2487	14-06-05	3	Ooievaar	O	Nestjong, niet vliegvlug	Meppel, Hooge veenseg 26/27	onbekend
2787	14-06-05	3	Ooievaar	O	Nestjong, niet vliegvlug	Meppel, Hooge veenseg 26/27	onbekend
5531058	31-05-17	4	Kerkuil	O	Nestjong, niet vliegvlug	IJhorst, Heerenweg 59	onbekend
3709005	04-06-11	4	Steenuil	V	> 1 kj. Levend los door ringer	Dalfsen, Middeldijk 57	onbekend
3811823	14-06-16	1	Torenvalk	O	Nestjong, niet vliegvlug	Nieuwleusen, Oosterveen 91	onbekend
5531038	16-06-17	1	Kerkuil	O	Nestjong, niet vliegvlug	Punthorst, Puntweg 5 - 7	onbekend
5409827	07-07-11	4	Kerkuil	O	Nestjong, niet vliegvlug	Nieuwleusen, Westerveen 52	onbekend
3811786	02-06-17	4	Steenuil	O	Nestjong, niet vliegvlug	Rouveen, ORW 462	onbekend
5531065	31-05-17	4	Kerkuil	O	Nestjong, niet vliegvlug	IJhorst, Kerkweg 6	Gorte- maker
5403686	30-05-07	3	Kerkuil	O	Nestjong, niet vliegvlug	Ruinerwold, Havelterweg 50	onbekend
5496498	7-06-17	1	Kerkuil	O	Nestjong, niet vliegvlug	Ruinerwold, De Weidenweg 5	onbekend

Leeswijzer

R = Ringer M = Melder

Code R en M

Gsl is geslacht

1	H. Bloemhof	O	Onbekend
2	J. Dunnink	M	Man
3	J. Mussche	V	Vrouw
4	J. Huls		
5	H. van Wijk		
6	L. Blaauw		
7	H. Luten		
P	publiek		

MELDGEGEVENS				INFORMATIE				
Meld-datum	M	Gsl.	Leeftijd/ Conditie	Plaats	Referentie	Afst. in km.	Gra- den	Tijd in dgn
19-01-18	1	O	> 1 kj. Levend los door niet ringer	Ruinerwold, Dr. Larijweg 99. Binnen gevlogen in schuur	Cor Boxem	46	305	1329
23-01-18	P	O	† onbekend hoe lang al	Ruinen, Armweide 35	H. A. S. G. Jongstra	5	224	2056
07-01-18	P	O	Ring afgelezen in het veld	Roderwolde, Sandebuurt 19	Tante Boukje	56	197	4590
23-01-18	P	O	Ring afgelezen in het veld	Culenburg, Stokvisweg	M. Huizinga	109	40	4606
22-02-18	P	O	† Verkeers- slachtoffer	Hasselt, Werkerlaan 4	W. de Vroome	18	57	267
17-02-18	P	V	> 1 kj. Levend los door niet ringer	Dalfsen, Middeldijk 75	A. Lassche	0	0	2450
27-02-18	P	O	† Verkeers- slachtoffer	Zoutelande, Baaiweg 81	Anthony Poppe	227	57	623
05-03-18	P	O	† Draad- slachtoffer	Nieuwleusen, Oosterhulst 12	H. Toerse	1	297	262
6-03-18	P	O	† Verkeers- slachtoffer	Dalfsen, Hessenweg	Marc van Geene	5	20	2434
05-03-18	P	O	† Gevonden achter klike	Dalfsen, Kring-sloot West 26	Nolda van Vlaanderen	9	310	276
04-03-18	P	O	† Tegen gebouw gevlogen	Ternaard, Wujk 2	Anoniem	83	164	277
03-30- 2018	P	O	† Binnen gevlogen in schuur	Garminge, Spekdiek 6.	Hr./ Mevr. Dolfing	27	249	3930
19-03-18	P	O	† < 1 week	Klazienaveen. Verl. Bladderswijk OZ 6	H. Oldenhuis	48	268	285

RINGGEGEVENS							
Ringnr.	Ring- datum	R	Soort	Gsl.	Leeftijd	Plaats	Referentie
3775680	7-06-16	1	Steenuil	O	Nestjong, niet vliegvlug	Dalfsen, Oosterkampen 9	onbekend
5409828	07-07-11	4	Kerkuil	O	Nestjong, niet vliegvlug	Dalfsen, Kring sloot West 11	onbekend
5456144	10-06-14	1	Kerkuil	O	Nestjong, niet vliegvlug	Nieuwleusen, Ruitenveen 11	onbekend
5496468	22-06-16	1	Kerkuil	O	Nestjong, niet vliegvlug	Ruinerwold, Haaksword 47	onbekend
5537252	16-06-17	1	Kerkuil	O	Nestjong, niet vliegvlug	Zuidwolde, Sjoerd 6	onbekend
5456142	10-06-14	1	Kerkuil	O	Nestjong, niet vliegvlug	Dalfsen, Middeldijk 3	onbekend
BE 07229	14-05-16	5	Glanskop	O	Nestjong, niet vliegvlug	BWS, vak 01 Nk 007 - 0194	Egbert Tuin

MELDGEGEVENS				INFORMATIE				
Meld-datum	M	Gsl.	Leeftijd/ Conditie	Plaats	Referentie	Afst. in km.	Graden	Tijd in dgn
19-03-18	P	V	> 1 kj. Levend los door ringer in nestkast	Ane, Verlengde Stuwdijk 10	J. Leferink	23	249	650
10-03-18	P	O	† Tegen gebouw gevlagen	Lemele, De Belte 3a	Inge Knoester	15	317	2438
1-04-18	P	O	†, Trein- slachtoffer	Almen, Binnenweg	Wim Nijenhuis	45	0	1390
29-03-18	P	V	Verkeers- slachtoffer. Naar asiel	Nieuw Beerta, Rijksweg	C. Leemhuis	82	231	645
23-03-18	P	O	† Verkeers- slachtoffer	Buinerveen, Buinerstraat 6	Sluijmer	44	223	280
11-04-18	P	O	† Verkeers- slachtoffer	Nieuwleusen, Oosterhulst 5	H. Toerse	2	169	1400
24-04-18	P	O	† oorzaak onbekend	BWS, De Dassenburcht	Jos Kloppenborg	0	180	710

WERKGROEP ROOFVOGELS EN UILEN

Resultaten 2017

Sommige gewoontes, tradities zo u wilt, zijn gewoon goed. Zo ook het beginnen met het bedanken van de controleurs van de Werkgroep roofvogels en uilen. Zonder hun inzet kan ik dit overzicht niet maken!

Op het moment van afronden van dit verslag is het seizoen 2018 al weer begonnen. 'Mijn' Havik in het Carstenbos zit al weer te broeden. Op een nieuw nest omdat nijlganzen het oude nest in bezit hebben genomen. Boven het bos cirkelen twee 'miauwende' buizerds. Hun nest heb ik nog niet kunnen vinden. De eerste controleronde van de steenuilen hebben Mark en ik alweer achter de rug.

Terug naar de resultaten van vorig jaar die u nog tegoed hebt van ons.

Havik

Dit jaar alle bekende nesten van de Havik in de boswachterij Staphorst twee keer bezocht (mei en juni). In totaal bleken drie nesten bezet door een Havik. Slechts bij één nest is met zekerheid vastgesteld dat er 1 jong is uitgevlogen. Van de andere twee nesten is het broedsucces onduidelijk.

Op mijn eigen nestkastroute in het Carstenbos was de Havik wederom succesvol. Op 19 juni trof ik drie takkelingen aan op het nest.

Buizerd

In de boswachterij Staphorst waren zeven bij ons bekende nesten bezet door een Buizerd.

Op één nest hebben we 2 jongen waargenomen. Van de overige nesten hebben wij het broedsucces niet vast kunnen stellen.

Boomvalk

Na jarenlange afwezigheid, althans in al die jaren is door ons geen broedgeval vastgesteld, heeft Ruud Jonker van Staatsbosbeheer in de broedtijd een alarmerende Boomvalk op de Kievitshaar waargenomen! Het nest werd niet gevonden.

Torenvalk

In ons onderzoeksgebied hingen het afgelopen jaar 38 kasten en 42 melkbussen. In totaal werden 15 nestplaatsen bezet, waarvan 6 kasten (16% bezetting) en 10 melkbussen (24% bezetting). Er waren 10 succesvolle broedsels. Vijf broedsels zijn mislukt (1 in de eieren fase en 4 in de jongen fase).

Het aantal uitgevlogen jongen per succesvol broedsel bedroeg 4,5 (N=10), nagenoeg gelijk aan het langjarig gemiddelde over de jaren 1989-2017 (N=579, spreiding 3,0 tot 5,3).

In totaal werden 35 jonge torenvalken geringd (vorig jaar 44). Van één nest konden de vier jongen niet geringd worden omdat de nestpaal niet betrouwbaar was.

Bosuil

In de boswachterij Staphorst hangen 5 nestkasten voor de Bosuil. Hiervan waren er dit jaar 2 bezet. In ene kast werden op 27 april 5 jonge bosuilen geringd en in de andere kast werd op dezelfde datum 1 jong geringd.

Steenuil

Jonge steenuilen

(foto familie Schuurman Nieuwleusen)

We hadden het afgelopen jaar 107 kasten voor de Steenuil in ons gebied hangen. In totaal werden 39 kasten (36%) bezet door een Steenuil.

Van de 39 broedsels in een kast waren er 29 succesvol (=minimaal 1 uitgevlogen jong). Negen broedsels waren niet succesvol, 8 hiervan mislukten in de ei fase en 1 in de jongen fase.

Van 1 broedsel in een nestkast is het broedsucces onduidelijk. In enkele gevallen was er duidelijk sprake van predatie door een marter (duidelijke gaatjes in de achtergebleven eieren of een jong met een afgebeten kop).

Het gemiddeld aantal eieren per succesvol broedsel bedroeg 3,2. Het gemiddeld aantal uitgevlogen jongen per succesvol broedsel bedroeg 3,4, iets boven het langjarig gemiddelde vanaf 1989 (3,1) van in totaal 383 broedsels. Het gemiddeld aantal uitgevlogen jongen per gestart legsel bedroeg 2,5.

In totaal werden 86 jonge steenuilen geringd (vorig jaar 77). Bij controle van de kasten bleken een aantal adulte vogels te zijn geringd. Daarover in een volgend artikel iets meer informatie.

Kerkuil

*Mark Meulman is heel populair!
(foto's Arnold Lassche)*

Het afgelopen jaar werden van deze soort 80 kisten gecontroleerd. Hiervan waren er 29 (36%) bezet. In totaal waren 29 broedsels succesvol (minimaal 1 uitgevlogen jong).

Daarnaast waren er 2 tweede broedsels met elk 4 eieren. Van het ene broedsel vlogen ook daadwerkelijk 4 jongen, van het andere broedsel slechts 1 jong. Opvallend is wel dat beide tweede broedsels zich bevinden in de Olde Maten. Kennelijk is hier het voedselaanbod toereikend.

Het gemiddeld aantal uitgevlogen jongen per succesvol eerste broedsel bedroeg 4,1 (N=29).

Ten opzichte van vorig jaar waren de broedresultaten iets beter (2016 was dit 3,7).

Een terugblik in de cijfers van de afgelopen jaren levert het volgende op. Het langjarig gemiddelde van het aantal uitgevlogen jongen per succesvol broedsel in de periode 1988-2017 bedraagt 3,8 (N=418). Het broedsucces van het afgelopen jaar zit dus iets boven dit langjarig gemiddelde.

Voor de topjaren 1993, 2007 en 2014 bedroeg het gemiddelde aantal uitgevlogen jongen per succesvol broedsel 5,2.

Over het gemiddelde aantal eieren per gestart of succesvol broedsel valt niet iets met enige betrouwbaarheid te zeggen. Dat komt omdat uit voorzorg zoveel mogelijk in de jongen fase wordt gecontroleerd.

In totaal zijn 120 jonge kerkuilen van de eerste broedsels geringd (vorig jaar waren dat er 93).

Boer Staphorst, dé grootste woonbeleving.

direct gelegen aan de A28

Wonen / Badkamers / Keukens / Bouwmaterialen / Doe-het-zelf / Buiten

boer-staphorst.nl

Achthoovenweg 2, 7961 SK Staphorst T 0522 486 800 • info@boer-staphorst.nl

Wij houden van tevreden
klanten ervaar het zelf!

asa.nl
Klantbeoordeling

Biologisch - dynamisch bedrijf de Zonnehorst

Tuinderij met Boerderijwinkel • Groente - abonnementen • ECEAT Camping

100% Biologische Landbouw en Voeding.

Net buiten het dorp Nieuwleusen, aan de **Evenboersweg in Punthorst** is het biodynamische groenteteeltbedrijf **de Zonnehorst** gevestigd.

Een gevarieerd bedrijf met ook veel natuur, bloemen en bijen.

De **uitgebreide boerderijwinkel** biedt een ruime keus aan biologische producten en wekelijks worden er zo'n 300 groente- en fruitassen samengesteld en uitgeleverd op diverse afhaalpunten.

Openingstijden boerderijwinkel:

Woensdag en vrijdag van 09.00 tot 18.00u

Zaterdag van 09.00 tot 13.00 u

Tevens **webwinkel** met thuisbezorging.

Over en rond de tuinderij kan ieder die dat leuk vindt het **1 ½ km lange Zonnehorstpad** wandelen om een mooie indruk te krijgen van het totaal.

Meer informatie en aanmelding abonnementen: www.zonnehorst.nl

Kom eens aan!

Wij zijn doorlopend op zoek naar

JONG TALENT

Meer weten?
0522 - 46 32 82

DULASTA

Metaalbewerking

www.dulasta.nl

LID WORDEN VAN ONZE VERENIGING?

Voor minimaal € 10,--/jaar kunt u al lid worden van Natuurbeschermingsvereniging "IJhorst-Staphorst e.o.". U krijgt hiervoor 4x per jaar het verenigingsblad "De Scharrelaar". Voor jeugdleden t/m 18 jaar, waarvan al een gezinslid lid is, kost het lidmaatschap minimaal € 3,--/jaar, maar dit lid ontvangt het verenigingsblad "De Scharrelaar" niet. Door het invullen van dit formulier en het aanmelden als lid van onze vereniging helpt u onze vereniging om de natuur in IJhorst-Staphorst en omstreken te beschermen.

U kunt lid worden door onderstaande strook in te vullen en in te leveren bij de ledenadministratie.

Werkgroepen

Wilt u zich opgeven als lid van één van de werkgroepen, dan kunt u contact opnemen met de coördinator van de betreffende werkgroep. De gegevens vindt u in "De Scharrelaar" of op de website www.natuurbeschermingsvereniging.nl.

Op dit moment zijn de volgende werkgroepen actief:

Jeugdwerkgroep "Weer of geen weer"

Werkgroep Nestkastonderzoek

Werkgroep Ringonderzoek

Plantenwerkgroep

Werkgroep Roofvogels en Uilen

Werkgroep Dagvlinders en Libellen

Werkgroep Zoogdieren

Werkgroep Natuurreizen

Werkgroep Ruimtelijke Ordening

Werkgroep Projecten

Redactie "De Scharrelaar"

Doe mee en kom ons helpen in de werkgroepen.

Lid worden van Natuurbeschermingsvereniging "IJhorst-Staphorst e.o.":

NAAM: _____

ADRES: _____

PC+WONPLAATS: _____

GEB.DATUM: _____ **GESLACHT: M / V**

TEL.NR: _____

MOBIEL NR.: _____

EMAIL: _____

HANDTEKENING: _____

PLAATS EN DATUM: _____

Er zijn 3 categorieën:

lid (€ 10,--/jaar) iedereen van 19 jaar en ouder ontvangt 4x per jaar ons verenigingsblad "De Scharrelaar"

jeugdplus (€ 10,--/jaar)* jeugd van 8 t/m 18 jaar, waarvan GEEN andere gezinsleden lid zijn, ontvangt 4x per jaar ons verenigingsblad "De Scharrelaar". In het jaar, dat hij/zij 19 wordt, gaat het lidmaatschap automatisch over op lid (volwassen)

jeugdlid (€ 3,--/jaar)* jeugd van 8 t/m 18 jaar, waarvan al een gezinslid lid is, ontvangt het verenigingsblad "De Scharrelaar". In het jaar, dat hij/zij 19 wordt, gaat het lidmaatschap automatisch over op lid (volwassen)

*)ontvangt 1x per jaar de Nieuwsbrief met activiteiten van de Jeugdwerkgroep. Hij/zij mag mee met de jaarlijkse nestkastcontrole. Een jeugdlid van 15 t/m 18 jaar mag tevens naar keuze meedoen met de activiteiten van één van de werkgroepen.

Ik betaal nog geen contributie, maar wacht op de factuur.

Handtekening.....Datum:.....

Door ondertekening van onderstaande machtiging geeft u toestemming aan de **Natuurbeschermingsvereniging "IJhorst-Staphorst e.o."** om doorlopende incasso opdrachten te sturen naar uw bank om een bedrag van uw rekening af te schrijven, wegens de **inning van de contributie per jaar** en uw bank om doorlopend een bedrag van uw rekening af te schrijven, overeenkomstig de opdracht van **Natuurbeschermingsvereniging "IJhorst-Staphorst e.o."**.

Als u het niet eens bent met deze afschrijving kunt u deze laten terugboeken. Neem hiervoor binnen acht weken na afschrijving contact op met uw bank. Vraag uw bank naar de voorwaarden.

De machtiging blijft doorlopend geldig en eindigt alleen:

- ten tijde van overlijden van de "betaler"
- ten tijde van het opheffen van de "ontvanger" (Natuurbeschermingsvereniging "IJhorst-Staphorst e.o.")
- na schriftelijke opzegging van de "betaler" bij de "ontvanger"
- na uitschrijving van de "betaler" uit het ledenbestand van de "ontvanger"

De "ontvanger" behoudt zich het recht voor om het bedrag aan te passen aan de jaarlijks door de Algemene Leden Vergadering vast te stellen contributie. Deze machtiging is alleen geldig mits het onderstaande volledig is ingevuld en ondertekend.

Aanmelding/Incassomachtiging Natuurbeschermingsvereniging "IJhorst-Staphorst e.o."

Het onderstaande zo volledig mogelijk invullen en inleveren bij, of opsturen naar de ledenadministratie, Heerenweg 42, 7955 PE IJhorst; e-mail: leden@nbvijs.nl.

Gegevens rekeninghouder t.b.v. aanmelding/incasso: LIDNUMMER: _____ (niet invullen !!)

NAAM: _____

ADRES: _____

PC+WOOPLAATS: _____

Incassomachtiging BEDRAG: € _____ alleen invullen indien afwijkend aan minimale bijdrage

IBAN REK.NR: _____

HANDTEKENING: _____

PLAATS EN DATUM: _____

Incassant ID: NL55ZZZ400590910000 Kenmerk machtiging: Contributie per jaar

Van de in totaal 133 jongen uit de eerste broedsels vlogen er 123 uit, de andere 10 jongen zijn in de kast gestorven. Van de tweede broedsels werden alle 5 jongen geringd.

	Aantal nestkasten in werkg gebied (aantal melkussen)	Aantal nestkasten met broedsels (broedsels in melkbus)	Aantal succesvolle broedsels (2 ^e broedsel)	Aantal mislukte broedsels	(Gemiddeld) aantal uitgevlogen jongen per succesvol legsel	(Gemiddeld) aantal uitgevlogen jongen per gestart legsel	Geringd juv (ad)
Steenuil	107	39	29	9	3,4	2,5	86(2)
Kerkuil	80	29	29(2)	0	4,1	4,2	125
Bosuïl	5	2	2	0	-	-	6
Torenvalk	38 (42)	6 (10)	10	5	4,5	3,2	35

Tabel 1 Samenvatting van de resultaten van Steenuil, Kerkuil, Bosuil en Torenvalk (2017)

Namens de Werkgroep Roofvogels en Uilen
 Arnold Lassche
alassche@hetnet.nl

TERUGMELDINGEN VAN GERINGDE STEENUILEN – EEN ‘VOGELDRAMA’ IN NIEUWLEUSEN

Omdat Steenuilen in de nestkasten gemakkelijk zijn te benaderen en de kans op verstoring minimaal is, kunnen de ringen tijdens de controles vrij eenvoudig worden afgelezen. Voor de jaren 2017 en 2018 heb ik de afgelezen ringen op een rijtje gezet (zie tabel). Dit levert een schat aan informatie op wat betreft de plaatstrouweheid (jarenlang broeden op dezelfde plaats) van de Steenuil, de leeftijden en de afstanden tussen geboorteplaats en de nieuwe broedplek. Dat Steenuilen jaren achtereen op dezelfde plek kunnen broeden wijst het vrouwtje met ring 3709005. Als volwassen vrouwtje werd ze op 4 juni 2011 in een nestkast aan de Middeldijk in Dalfts en geringd. Bijna zeven jaar later, op 1 mei 2018, werd ze nog steeds in deze kast aangetroffen. Zittend op 1 ei, klaar voor het volgende broedsel. Dat het vervolg dit jaar anders zou verlopen wist ik toen nog niet. Daarover dadelijk meer. Deze Steenuil is dus minimaal 7 jaar en daarmee tevens de oudste van de in de kasten aangetroffen Steenuilen.

Een tweede aspect is dat jonge Steenuilen na het verlaten van de 'ouderlijke woning' niet ver wegtrekken. Veruit de meeste jonge Steenuilen trekken niet verder weg dan 10 km vanaf de plaats van geboorte. De in mei 2015 in Ter Wolde (Gld) geringde jonge Steenuil is wat dat betreft een lange afstandsvlieger. Deze man c.q. vrouw werd in april 2017 aangetroffen in een nestkast aan de Meeleweg in Nieuwleusen (afstand 34 km). En de in april 2016 in een nestkast op de Neurinkweg in Nieuwleusen aangetroffen Steenuil (niet opgenomen in tabel) versloeg alle records. Deze Steenuil was als nestjong in juni 2012 geringd in Deurningen (afstand 49 km). Maar dit zijn dus uitzonderingen op de regel.

En hoe ging het nu verder met Steenuil 3709005 van de Middeldijk? Haar troffen we op 4 juni 2018 levend aan in een nestkast aan de Paltheweg in Nieuwleusen. Maar wat was er gebeurd in deze kast? In de kast lag ook een dode Steenuil (ongeringd) waar de maden al uitkropen (zie foto). Verder lag er 1 ei in de kast en vloog bij aankomst een andere Steenuil bij de kast vandaan. Was dit het vrouwtje met ring 3675299 (in juni 2015 geringd als nestjong op Westerveen 51 in Nieuwleusen) dat op 1 mei in deze kast nog op 5 eieren zat te broeden?

Toen Mark en ik later die dag de kast aan de Middeldijk in Dalfsen controleerden kwamen we er pas achter dat wij het vrouwtje uit deze kast kort daarvoor hadden aangetroffen in de kast aan de Paltheweg. Onder de kast aan de Middeldijk troffen we veren van een Houtduif waarvan de schacht was afgebeten, duidelijk het werk van een marterachtige. Met enige vrees klommen we via de ladder omhoog. Onze vrees werd bewaarheid, in de kast lag alleen een koud ei van een Steenuil. Op 1 mei lag er ook al 1 ei in deze kast. Wat was hier gebeurd? Zo te zien was de marter niet in de kast geweest, maar had hij het vrouwtje Steenuil wel voldoende schrik aangejaagd. In ieder geval zoveel schrik dat zij haar toevlucht had gezocht in de nestkast aan de Paltheweg? Had zij daar het andere vrouwtje verjaagd? En was ze slaags geraakt met het

mannetje van deze kast en moest deze het onderspit delven? En wat was er met de andere 4 eieren gebeurd? We zullen het nooit weten, maar een vreemde gang van zaken blijft het wel!

In ieder geval hadden we zonder controles en zonder ringen dit verhaal niet kunnen schrijven. Laten we het daar maar op houden.

Arnold Lassche

Nummer	Datum ringen	Geslacht	Plaats	Datum terugmelding	Levend/ Dood	Plaats	(Leef)tijd in dagen	Afstand in km's
3770818	30-05-15	nesjong	Bandijk 40, Tenwolde (Gld)	22-04-17	levend	Meelweweg 47a, Nieuwleusen	682	34
3875314	03-06-15	nesjong	Westerveen 40, Nieuwleusen	1-05-17	levend	Ommerkanaal 32, Dedemsvaart	697	11
3875276	17-07-12	nesjong	Westerveen 41a, Nieuwleusen	2-05-17	levend	Veedijk 11b, Havelle	1749	20
3775699	11-06-16	nesjong	Dommerdijk 21, Dalftsen	8-05-17	levend	Wifharenweg 20, Wifharen	324	5
3875342	18-06-16	nesjong	Dekkersweg 14, Punthorst	16-05-17	levend	Wifharenweg 6, Lihorst	704	6
3875401	02-06-10	nesjong	Westerveen 49, Nieuwleusen	18-05-17	levend	Westeinde 192, Nieuwleusen	2542	3
3875295	24-06-14	onbekend	Dekkersweg 14, Punthorst	20-05-17	levend	Dekkersweg 14, Punthorst	1080	0
3709257	07-06-13	nesjong	Oude Rijksweg 274, Rouveen	20-05-17	levend	Puntweg 13, Punthorst	1443	8
3709285	11-06-13	nesjong	Westeinde 192, Nieuwleusen	8-06-17	levend	Oostenveen 51, Nieuwleusen	1458	5
3775684	02-06-17	nesjong	Middeldijk 57, Nieuwleusen	12-06-17	levend	Mr. J.B. Kamlaan 7, Punthorst	270	6
3811719	16-06-16	vrouwje	Oude Rijksweg 352, Rouveen	13-06-17	levend	Schoolrijsweg 1 Rouveen	362	0,27
3811758	26-05-17	nesjong	Oude Rijksweg 274, Rouveen	5-07-17	dood	Oude Rijksweg 82A, Staphorst	40	0,98
3811873	08-06-17	nesjong	Ruitenveen 25, Nieuwleusen	28-12-17	levend	Meelweweg 87, Nieuwleusen	203	2,2
3811836	20-05-17	nesjong	Staphorsterweg 1, Nieuwleusen	28-07-17	dood	Staphorsterweg 1, Nieuwleusen	69	0
3811867	08-06-17	nesjong	Meelweg 47, Nieuwleusen	28-07-17	dood	Meelweg 49, Nieuwleusen	50	0
3709257	07-06-13	nesjong	Oude Rijksweg 274, Rouveen	30-04-18	levend	Puntweg 13, Punthorst	1443	8
3709005	04-06-11	vrouwje	Middeldijk 57, Nieuwleusen	17-02-18	levend	Middeldijk 57, Nieuwleusen	2450	0
3811885	16-06-17	nesjong	Neurinkweg 7, Nieuwleusen	6-03-18	levend	Egbert Vosland 14, Staphorst	263	9,6
3718828	16-06-15	nesjong	Prinsenweg 2-8, Koekange	30-04-18	levend	Puntweg 13, Punthorst	1049	11,4
3875295	24-06-14	onbekend	Dekkersweg 14, Punthorst	30-04-18	levend	Dekkersweg 14, Punthorst	1405	0
3875299	03-06-16	nesjong	Westerveen 51, Nieuwleusen	1-05-18	levend	Paltheweg 1, Nieuwleusen	1062	1,4
3709005	04-06-11	vrouwje	Middeldijk 57, Nieuwleusen	1-05-18	levend	Middeldijk 57, Nieuwleusen	2523	0
3769950	29-05-17	nesjong	Sponturfwijk 1, Dedemsvaart	1-05-18	levend	Oosterkampen 9, Dalftsen	337	10,1
3811778	02-06-17	nesjong	Oude Rijksweg 259, Staphorst	1-05-18	levend	Dommerdijk 21, Dalftsen	333	11,6
3709005	04-06-11	vrouwje	Middeldijk 57, Nieuwleusen	19-05-18	levend	Paltheweg 1, Nieuwleusen	2541	2

VRIJWILLIGERSREIS 2018.

Op zaterdag 28 april hadden we weer ons jaarlijks vrijwilligersreisje. We vertrokken vanaf het marktterrein in Staphorst om 1.400 uur per auto met ongeveer 25 personen. Het doel van de reis was Hattem. Hier hebben we eerst een wandeling gemaakt langs het Apeldoorns kanaal en langs de IJssel van ongeveer anderhalf uur. We zagen futen aan het nestelen en een paartje torenvalken bij een nestkast. Op het akkerland richting de IJssel voerden Kieviten duikvluchten uit op scholeksters, wat duidt op een broedgeval. Daarna was er koffie bij Vadesto, een kano- en botenverhuurbedrijf. Hierna hebben we een boottocht gemaakt op het Apeldoorns kanaal. Onderweg vertelde de schipper op boeiende wijze over vogels, bevers (we kwamen langs een beverburcht), hoge waterstanden en het ontstaan en aanleg van het kanaal. We zagen onderweg nog een ijsvogel voorbij schieten. In de steile oeverwal waren veel gaten te zien die werden gebruikt door deze schitterende vogels om in te broeden. Hij vertelde verder dat er in het gebied nogal wat schildpadden voorkwamen, waarschijnlijk hier uitgezet door mensen die er vanaf wilden. Het was een mooie boottocht, ondersteund door een deskundig verhaal. Het weer was goed, wel bewolkt maar droog. Na afloop hadden we een barbecue bij Vadesto, wat goed in de smaak viel. We gingen na afloop weer richting Staphorst, waar we om ongeveer 20.00 uur aankwamen. We kunnen terugzien op een mooi reisje.

Jan huls.

JAARVERSLAG RINGWERKGROEP 2017.

We ringen nog steeds met vier ringers. Twee ringers namen roofvogels en uilen voor hun rekening en twee ringers voorzagen de "kleinere" vogels van een ring. Dit jaar werden 2301 vogels (zowel jongen als oudere) van een pootring voorzien. 110 Vogels werden teruggevangen dan wel teruggemeld. Totaal werden 26 soorten geringd/teruggemeld. Naast het ringen van hollenbroeders in nestkasten werd er ook nog met mistnetten gevangen. Dit leverde naast de hollenbroeders nog een aantal andere soorten op. Dit jaar werd er zelfs een zeer zeldzame vogel gevangen. Het betreft de Pallas Boszanger. Hier is in een eerdere Scharrelaar al aandacht aan besteed. In het kader van het RAS Project ringden we alleen nog zwarte mezen. Deze vogel was dit jaar een stuk minder vertegenwoordigd. Ongeveer 60 jongen minder geringd dan het jaar ervoor. Bij het R(etrapping) A(dults) for S(urvival) project is het de bedoeling om tijdens het broedseizoen zoveel mogelijk jongen te ringen en volwassen zwarte mezen terug te vangen. Voor nadere informatie zie de website van het Vogeltrekstation. De stand van de bonte vliegvanger is ongeveer gelijk

gebleven. Ondanks dat we dit jaar weer op volle sterkte ringden zijn er minder vogels geringd dan in 2016. Ook de roofvogels lieten dit jaar een daling zien. Alleen van de bosuil werden meer jongen geringd. De daling bij de torenvalk had te maken met predatie van verschillende broedsels.

Twee ringers moesten in augustus een verplichte certificerings-bijeenkomst volgen. Een geslaagde certificering is drie jaar geldig. Bij een minder goede score slechts 1 jaar. Wegens het slechte weer werd deze bijeenkomst afgelast. Het vinden van ringers verloopt moeizaam. Door het Vogeltrekstation worden er steeds hogere eisen aan vogelringers gesteld.

Namens de ringwerkgroep
Harry van Wijk

Vogelsoort	geringd	terug gemeld
Bonte Vliegenvanger	1238	23
Boomklever	194	7
Boomkruiper	2	-
Bosuil	9	-
Buizerd	-	1
Ekster	1	-
Gekraagde Roodstaart	31	-
Glanskop	87	12
Goudhaan	4	-
Grauwe Vliegenvanger	9	-
Heggemus	2	-
Kerkuil	154	2
Koolmees	79	25
Merel	2	-
Pallas Boszanger	1	-
Pimpelmees	17	1
Roodborst	11	-
Spreeuw	33	-
Staartmees	2	-
Steenuil	99	6
Sijs	1	-
Torenvalk	36	-
Turkse Tortel	2	-
Vink	5	-
Zanglijster	1	-
Zwarte mees	281	33
<i>Totaal</i>	<i>2301</i>	<i>110</i>

WILDE NARCISSEN UIT ONZE BOLLENBANK

Op 16 februari jl. hebben Harm Bloemhof, Michiel Poolman (Landschap Overijssel) en ik uitlopende bollen geplant in een drietal reservaten. Bij de plantplaatsen hebben wij ook zaad gezaaid. De bollen en het zaad hebben wij vorig jaar op diverse plaatsen “geoogst”. De eerste groep hebben we geplant en gezaaid in het reservaat Westeroevers van Staatsbosbeheer tussen Hamingen en Baarlo. De tweede groep in het reservaat het Reestdal van Landschap Overijssel bij de Reeststouwe, Lankhorst. De derde groep in het reservaat het Reestdal van Landschap Overijssel bij de Hogenkamp, IJhorst. Zij bloeien daar al en wij hopen dat de populatie zich zal uitbreiden.

We zijn nog op zoek naar mensen met een geschikte tuin om daarin in de toekomst Wilde narcissen, die we vermeerderen in de Bollenbank, te planten. Daarbij gelden wel enkele voorwaarden, zoals bijvoorbeeld duurzaamheid van de plantplaatsen, het niet afmaaien van de planten tijdens de groeiperiode en in het huidige verspreidingspatroon. De verspreiding is nu in Rouveen, Staphorst, Lankhorst en IJhorst. De voorkeur gaat uit naar (kleine)

boomgaarden aan de streek met een ouderwets karakter. In Rouveen staan de grootste concentraties in deze "goarns".

Mocht u belangstelling hebben neem dan contact op met mij, dan gaan wij het samen verder bekijken.

Jan Paasman, beheerder Bollenbank, coördinator Plantenwerkgroep, planten@nbvijs.nl.

De Hogenkamp, Westeroevers en de Reeststouwe: Foto's Harm Bloemhof

KLEURRIJKE VERGROEIINGEN AAN PLANTEN

Graag neem ik jullie mee in de wondere wereld van de plantengallen. Gallen zijn abnormale vergroeiingen aan onderdelen van planten (blad, knop, bloem, etc.), die veroorzaakt worden onder invloed van een ander organisme. Dit kunnen galwespen, galmuggen en galmijten zijn, maar ook kevers, vliegen en schimmels kunnen gallen veroorzaken. De galveroorzaker legt een ei in het plantenweefsel, waarbij een stofje mee gespoten wordt, dat het omliggende plantenweefsel stimuleert om sterk te groeien. Hierdoor ontstaat vaak een abnormale zwelling, die het eitje of de jonge larve beschermt. Feitelijk zijn gallen een soort Hans en Grietje huisje. De larve kan van de voedzame wanden eten en is daarnaast beschermd tegen weersinvloeden zoals koude, regen en wind. Gallen kan je tegenkomen aan bomen, struiken en kruidachtigen. Enkele bekende gallen zijn het galappeltje aan de onderzijde van de bladeren van zomereik. Ook de houtachtige galnoten aan eik zijn bij de meeste mensen, die in de natuur vertoeven, wel bekend. Wat veel mensen niet weten is, dat er aan de zomereik wel 80 soorten gallen gevormd kunnen worden. Naast de bovengenoemde soorten zijn er ook zeer kleine gallen in de knoppen en aan de meeldraden. In totaal komen er in Nederland meer dan 800 soorten galveroorzakers voor.

Historie

Reeds in de tijd van de Oude Grieken wist men van het bestaan van gallen. In de middeleeuwen werden vooral de grote gallen van galwespen op eiken gebruikt om de toekomst te voorspellen. Als er een vlieg in de gal zat was de dood op komst en als er een spin in zat, dan was er sprake van een droog jaar. Pas rond 1750 (periode dat de eerste primitieve microscopen gemaakt werden) werd voor het eerst ontdekt dat gallen door onder andere insecten werden gemaakt. In de 19^e eeuw was er een levendige handel in de eikengallen uit het gebied rond Aleppo (Syrië). Hier groeide de galappel *Andricus gallaetinctoriae*. De tweede naam geeft het al een beetje aan. Tinctuur... Dit waren de gallen die gebruikt werden voor het vervaardigen van galnoteninkt. Ik vermoed dat enkele grijsharige lezers nog met de kroontjespen hebben geschreven. De inkt was afkomstig uit Aleppo en omstreken en werden ook wel Aleppo-gallen genoemd. Daarnaast werden de gallen gebruikt om looizuren uit los te halen om zodoende leer te kunnen looien.

Biodiversiteit

Hier rond IJhorst en Staphorst komen ook veel verschillende gallen voor. De meeste ben ik vooralsnog tegengekomen op bomen en struiken, maar ook al een heel aantal op kruidachtigen en grassen. Het mooie van een beetje onderzoek doen naar gallen is dat je de veroorzaker eigenlijk herkent aan zijn

spoor (de gal). In de meeste gevallen heb je dus geen moeilijke determinatietabellen van insecten nodig. Wel heb je een klein beetje plantenkennis nodig. Als je weet om welke boom of struik het gaat, dan is het al gauw duidelijk om welke soort het gaat. Ieder soort maakt namelijk ieder jaar exact dezelfde gal. Er zijn diverse makkelijk toegankelijke determinatiewerken voorhanden, waaronder een door mij uitgegeven fotogidsje 'Veldgids plantengallen'

Levensgemeenschap

Rondom gallen kan soms een groot netwerk hangen van andere insecten. Soms zijn dit parasieten, die gespecialiseerd zijn om op inwoners van gallen te parasiteren. Andere insecten vinden de gal een mooie plek om te kraken (inquilinen). Vaak leven er op de houtige gallen ook korstmossen en schimmels. En als de gallen verlaten zijn kan er een mierennestje in huizen of biedt het een schuilplaats voor een spin of pissebed. Al met al leeft er nogal wat om gallen heen. Daar kan je jaren op studeren!

Dit jaar zal ik op een van de ledencontactvergaderingen wat over gallen vertellen. Dan met nog meer, kleurrijk beeld. Ik zal ook de galnotenink meenemen. Het ruikt wat eigenaardig. Veel mensen hebben dan weer even de beelden van de schoolbanken in het vizier!

Roelof Jan Koops

Knikkergal met pas uitgeslopen galwesp (Andricus kollari)

Galappeltje (Cynips quercusfolii) op de onderkant van eikenbladeren

WITTE MOL

De heer Hendrik Mussche heeft een witte mol gevangen omstreeks 20 febr 2018. Op verzoek van zijn broer had hij klemmen gezet op een stuk land aan de Schotsdwarsweg. Naar eigen zeggen heeft hij ongeveer 4000 mollen gevangen in zijn leven maar nog nooit een witte.

Naar aanleiding van het bovenstaande in de krant reageerde de heer Roorda van de Heerenweg in IJhorst.

Hij heeft namelijk op 20 mei 2007 voor het eerst een witte mol gevangen in een klem nabij de mestvaalt achter zijn boerderij "De Nimberg". Hij was erg verbaasd en vond het heel bijzonder. Hij wist, dat een albino mol wel vaker voorkwam, maar dit was de eerste keer dat hij er een zag. In de jaren hierna kwam het nog regelmatig voor, dat er een in de klem zat.

Hier volgt zijn overzicht.

20 mei 2007 witte mol nabij mestvaalt

21 febr. 2008 witte mol in dezelfde rit

27 juni 2008 witte mol in perc. 5 's middags weer een in dezelfde rit

30 juni 2008 witte mol in kalver perc.

5 aug. 2012 witte mol in klem bij kuilvoerplaat achter de boerderij

11 sept.2012 witte mol in klem in perc. 3b

25 juli 20 ? witte mol weer in perc. 3b .

Dit zijn er totaal 8 stuks.

Opmerking van de redactie:

Hemelsbreed is het nog geen 500 m tussen het perceel land, waar Hendrik Mussche de mol heeft gevangen en de boerderij van Jaap Roorda.

Ze komen dus waarschijnlijk uit dezelfde fam. mol.

URTICA CALCIUM COMP. D1 BRANDNETEL.

Wanneer de winter verdwijnt en de warme voorjaarszon weer wat warmte in de grond brengt, verandert er heel wat in de schoot van Moeder Aarde.

Langs de wegen en op braakliggende gronden komen de groene fijngetande blaadjes van de brandnetel te voorschijn, die door niemand opgemerkt worden en toch kan deze plant aan vele mensen hun gezondheid teruggeven en zelfs hun leven redden, als zij haar maar kenden en zouden gebruiken.

Deze plant werd door de Romeinse dichter en natuurvorser Plinius de Oudere, de meest gehate van alle planten genoemd. In de Oud-Germaanse Mythologie was de brandnetel een symbool van de God van de Bliksem en Donder (Donar), die ook zengt en brandt.

In vele streken wordt de brandnetel nog dondernetel genoemd: op vele Boerenhoeven in de Alpenlanden, legt men bij een op handen zijnd onweer, een brandneteltak op het vuur, opdat de bliksem niet in zal slaan.

De brandnetel bevat kalium, natrium, calcium, ijzer, mangaan, zwavel, chloor, magnesium, fosfor, vitamine A en D, kiezelzuren, en het enzym secretine, dat histamine bevat. De brandnetel behoort tot de zeldzame planten die vitamine D bevatten. Deze vitamine is vooral voor de beendervorming en de assimilatie van de voedingskalk

belangrijk en daarom werkt het gebruik van rauwe brandnetel als sap of brij zo snel en betrouwbaar bij rachitis. Het enzym secretine werkt gunstig op de vorming van de rode bloedlichaampjes. Het verminderen van het bloedsuikergehalte zou te danken zijn aan de invloed van het enzym secretine op de alveesklier.

De brandnetel is een eiwitrijke plant en uit het de door de plant afgebroken eiwit maakt deze histamine, een vergif verwant aan de mieren en de bijen en dat ziel en lichaam stevig verbindt.

De brandnetel werkt ook gunstig bij radio-actieve verontreiniging van de lucht. Brandnetel helpt tegen nierstenen, neiging tot gruis- en steenvorming, reumatische aandoeningen, jichtaanvallen, aandoeningen van de urinewegen, bedplassen, miltzwellingen, in het bijzonder na malaria of infectieziekten. Verder bij chronische diarree, chronische verstopping, allerlei eczemen, abnormaal transpireren, pijnlijk urineren met donkere urine, die brandend en scherp is. Het is een bloedstelpend middel. Geeft weerstand tegen de vatbaarheid van kouvatten en vatbaarheid voor reuma en jicht.

Maar urtica bevat ook calcium.

Wanneer wij een tekort aan calcium (kalk) hebben en dat komt nogal eens voor, moeten wij calcium innemen tezamen met vitaminen, anders wordt de kalk door het organisme niet opgenomen.

Maar wanneer wij urtica gebruiken krijgen we kalk naar binnen, die wel vastgehouden wordt. Dit door het feit dat urtica vitamine A en D bevat.

Doordat urtica vitamine A bevat, wordt de plant ook toegepast bij sommige oogandoeningen (hoornvliesontsteking bv.)

NATURREIS NAAR LETLAND 2 MEI - 12 MEI 2018

Omdat er een uitgebreid verslag wordt gepubliceerd in een volgende Scharrelaar, die elke dag apart beschrijft, heb ik voor nu een samenvatting van de reis gemaakt.

Door enthousiaste verhalen van Aaldert (de chauffeur van 3 voorgaande reizen en mijn man) had ik besloten om een keer mee te gaan. Ook omdat de bestemming mij erg aansprak. Het verzamelpunt was Lankhorst. Daarvandaan zijn we naar Kiel in Duitsland gereden waar we inscheepten op de boot naar Klaipeda in Litouwen. De overtocht duurde ruim 20 uur. Door het slechte weer konden we helaas niet veel tijd aan dek doorbrengen.

De volgende dag rond 18 uur zijn we van boord gegaan en naar een hotel in Klaipeda gereden. Het hotel lag dichtbij het strand. 's Avonds na het eten hebben we op het strand gezocht naar barnsteen.

De volgende morgen zijn we over de Koerse Schoorwal gereden. Dit is een landtong van 98 km lengte. Het is beroemd om zijn natuurschoon.

In de middag zijn we naar Sigulda in Letland gereden. Hier was het hotel voor de rest van ons verblijf. Het hotel lag buiten de stad in een mooi natuurlandschap. Achter het hotel was een meer met bevers. Elke avond na het eten gingen we naar het meer om te kijken of de bevers zich lieten zien. We hebben ze verschillende malen zien zwemmen. We hebben geprobeerd om mooie foto's te maken van de bevers, maar dat zijn helaas een soort van zoekplaatjes geworden.

Door de technische snuffjes van deze tijd was het mogelijk om stil te staan bij dodenherdenking en het te volgen via NPO 1.

Op dag 4 zijn we met een gids op pad geweest in het nationaal park Gauja. Het was helaas een beetje zwijgzame gids. Hij heeft ons meegenomen naar een watervalletje, een atelier waar ze van barnsteen sieraden maken, het wildpark Ligatne en een plek waar we de scharrelaar zouden kunnen spotten.

De dag erna stond het nationaal park Karula in het zuiden van Estland op het programma. Het is een heuvelachtig gebied met veel meren. Na een twee uur durende reis stond een gids ons op te wachten en hebben we een paar uur durende wandeling gemaakt door het gebied.

Op dag 6 hebben we het plaatsje Seda en het Seda moeras bezocht. Bij het moeras stond een uitkijktoren waar je een mooi uitzicht had over het water. Het moeras deed me denken aan de Weerribben bij Ossenzijl. Met twee auto's werden we naar de verschillende plekken gereden. Daarna zijn we naar de Sietiniezis klif in het nationaal park Gauja gegaan. Dit is een klif van witte zandsteen (de overige zandsteen kliffen zijn van rood zandsteen in Gauja) van 15 meter hoog en 500 meter lang, waar we langs gelopen zijn.

Dag 7 stond in het teken van Riga, de hoofdstad van Letland. En 's middags een bezoek aan paleis Rundale ongeveer 70 km ten zuiden van Riga. Deze dag hadden we een Nederlands/Duits sprekende gids. Ze kon leuk vertellen over de verschillende bezienswaardigheden van Riga. Ze ging ook met ons mee naar het paleis. In de bus had ze een héél lang verhaal over de verschillende hertogen van Letland. Het was iets te veel van het goeie en veel van ons raakten de draad kwijt. Paleis Rundale geldt als een hoogtepunt in de architectuur van Letland. Als voorbeeld diende Versailles.

Op dag 8 zijn we naar het Kemeru nationaal park geweest. Dit gebied bevat het grootste hoogveen van Letland. Er is een 5 km lang wandelpad van houten planken aangelegd. Op ongeveer de helft van het pad bevindt zich een uitkijktoren met een heel mooi uitzicht over het gebied. Na de wandeling hebben we een ander gebied van het Kemeru Park bezocht waar grazers (runderen en konikpaarden) een uitgestrekt gebied tot hun beschikking hebben. De derde stop was bij een veengebied. Over een soort van vlonder liep een pad. We hoorden de roerdomp heel dichtbij, maar helaas hebben we hem niet gezien.

De volgende dag stond het plaatsje Cesis op het programma. Volgens de Letten is dit de mooiste middeleeuwse stad van Letland. We hadden een gids die kleding droeg van 400 jaar geleden. Het was een bijzondere dame.. Na een rondwandeling langs de bezienswaardigheden hebben we eerst met z'n allen koffie gedronken. Iets bij de koffie was moeilijk, moeilijk. Een verpakt koekje mocht wel. Maar de theeklanten hadden pech, want bij thee hoort geen koekje! 's Middags hebben we een wandeling gemaakt langs de rivier de Amata. Een bekende plek is de Zwarte rots. Vreemd genoeg is de rots niet zwart maar rood.

Op de terugweg naar Sigulda zijn we nog gestopt bij de plek waar we de Scharrelaar zouden kunnen treffen.

Op dag 10 was het helaas weer tijd om richting Klaipeda rijden om in te schepen op de veerboot naar Kiel. Onderweg hebben we een bezoek gebracht aan de Kruisberg in Litouwen. Dit is een internationaal bedevaartsoord in het noorden van Litouwen. Het is een symbool geworden van de kracht van het Litouwse katholieke geloof. De eerste kruisen zijn ongeveer in 1831 geplaatst. De kruisen zijn verschillende malen verwijderd, maar de kruisen werden steeds weer teruggeplaatst. Er staan ongeveer 50.000 kruisen in allerlei soorten en maten. Bij aankomst in Klaipeda was er nog tijd om er wat rond te dolen en een terrasje te pakken.

En toen was het tijd om in te schepen. We hebben nog kunnen genieten van een mooie zonsondergang.

Dag 11 hebben we de hele dag gevaren. Het was heerlijk weer en we hebben lekker in het zonnetje op het dek gezeten. De lunch was een gezamenlijk afscheidsdiner. Er ontstond wat verwarring over de Belgische patatten. In Litouwen zijn dat krielaardappeltjes met een flinke laag zout. Ik zag wat beteuterde gezichten her en der van mensen die zich hadden verheugd op lekkere patatjes.

Rond half zes konden we van de boot en gingen we weer naar Lankhorst.

Rond 23.00 uur waren weer terug.

Nog wat opvallende wetenswaardigheden. De bonte kraai komt heel veel voor in de Baltische Staten.

Ik hoorde iemand zeggen dat de bomen, vooral de berk en de den, veel hoger/langer zijn dan in Nederland. Bij de den beginnen de takken ook lager dan bij de dennen in Nederland.

Ik heb erg genoten van de reis. We hebben veel lol met elkaar gehad, er heerste een hele leuk sfeer. Tijdens het ontbijt en diner zat je vaak met andere mensen aan tafel waardoor er met iedereen wel contact is geweest. Het leuke vond ik ook om met een groep mensen op stap te zijn die dezelfde interesse hebben voor de natuur met al haar facetten! Ik verheug me al op de volgende reis ☺

Inleverdata kopij:

6 september

8 november